

Валюта рыногу (2016-жылдын январь айы)

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде америка валютасынын алмашуу курсу бир доллар үчүн 75,8826 сомду түзүү менен мурдагы ай сыяктуу эле деңгээлде калган. Рыноктун ири катышуулары тарабынан валютага болгон сунуштун көбөйүшү негизинен, банктардын конвертациялык операцияларынын натыйжасында алынган долларлардын эсебинен, ошондой эле чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча бүтүмдөр көлөмүнүн көбөйүшүнө байланыштуу келип чыккан.

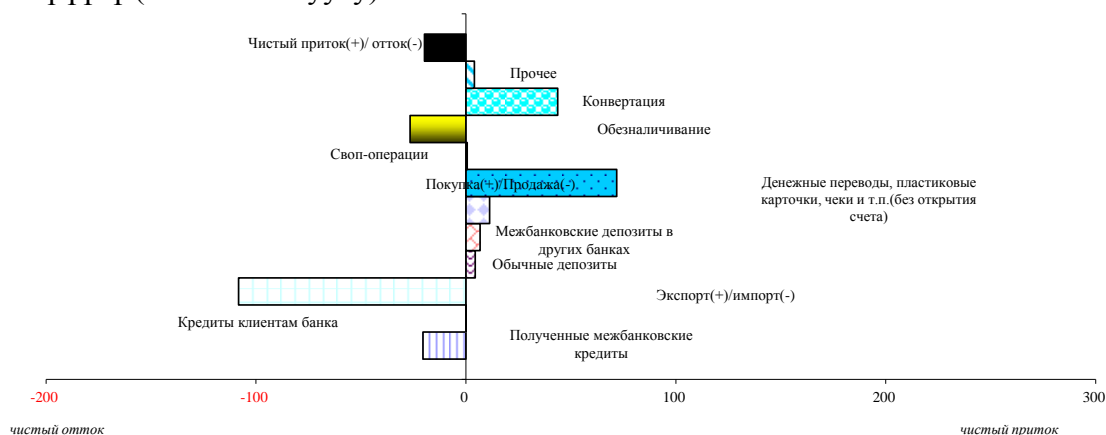
Чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 28,9 млрд сом өлчөмүндө түптөлүп, 26,8 пайызга төмөндөгөн. Буга алмашуу бюролорунун нак операциялар сегментинде иш жигердүүлүгүнүн 38,3 пайызга, 6,3 млрд сомго чейин, коммерциялык банктардын нак операциялар сегментинде - 27,1 пайызга, 13,0 млрд сомго чейин олуттуу төмөндөшү жана алардын нак эмес операциялар сегментинде - 15,9 пайызга, 9,6 млрд сомго чейин бир аз төмөндөшү себеп болгон.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 17,5 пайызга, 110,8 млн АКШ долларына чейин төмөндөгөн. Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк 77,4 млн АКШ доллар (+80,3 пайыз) суммасында чет өлкө валютасын сатуу боюнча валюталык интервенцияларды жүргүзгөн.

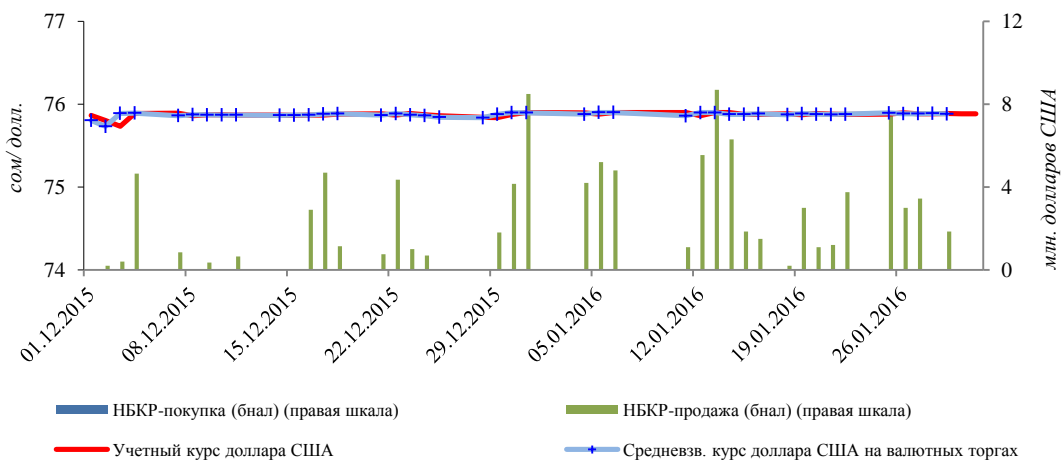
Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын жүргүзгөн эмес.

Валюталардын негизги түрлөрү боюнча алганда операциялар көлөмүнүн төмөндөшү байкалган. Мында, ишке ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүдөй бөлүштүрүлгөн: америка долларында операциялардын салыштырма салмагы ай ичинде 5,1 пайыздык пунктка, 75,5 пайызга чейин жогорулаган. Евродо операциялардын үлүшү 0,4 пайыздык пунктка, 3,9 пайызга чейин, орус рублинде – 3,9 п.п., 19,3 пайызга чейин, казак теңгесинде - 0,9 п.п., 1,3 пайызга чейин төмөндөгөн.

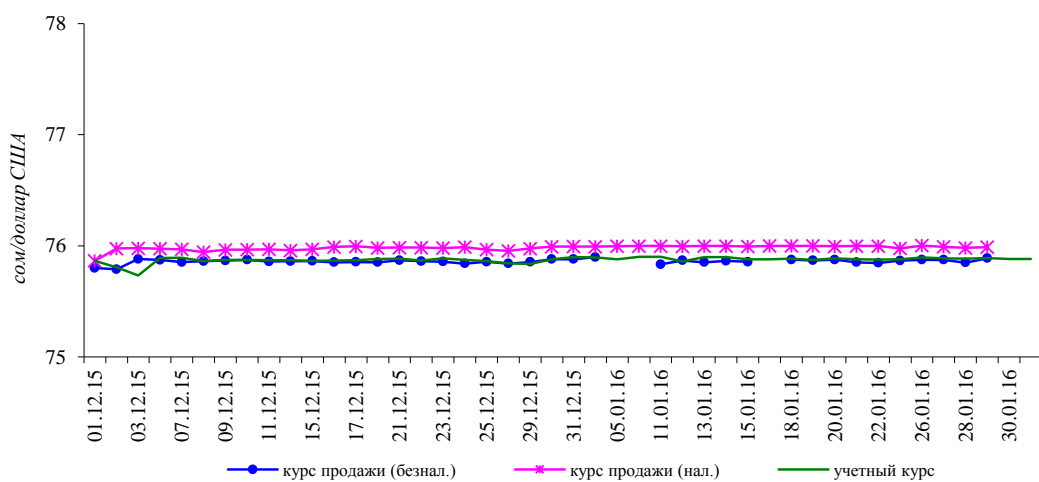
1-график. Коммерциялык банктарда нак эмес АКШ долларынын таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу)



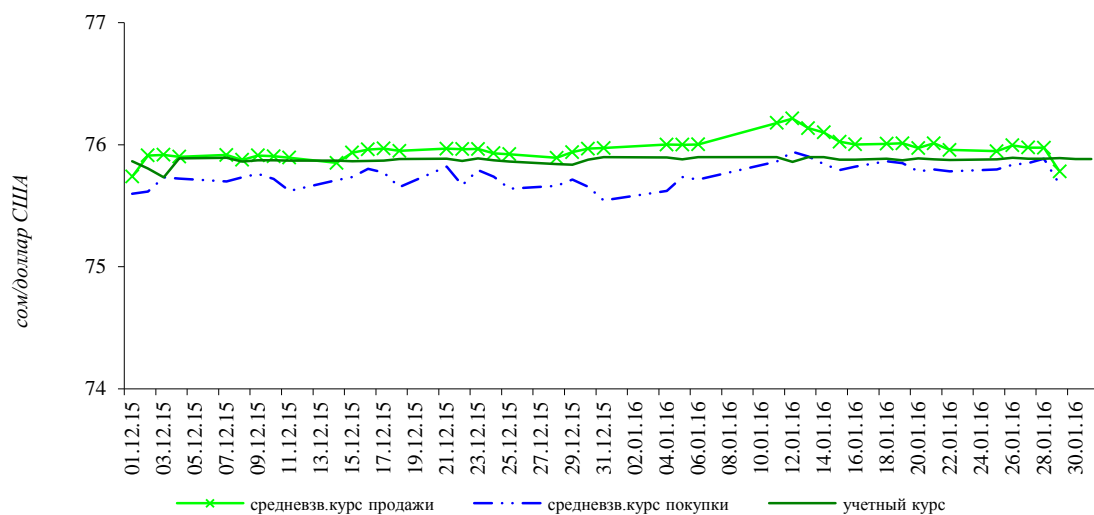
2-график. Банктар аралык валюта тооруктарында АКШ долларынын курсунун динамикасы



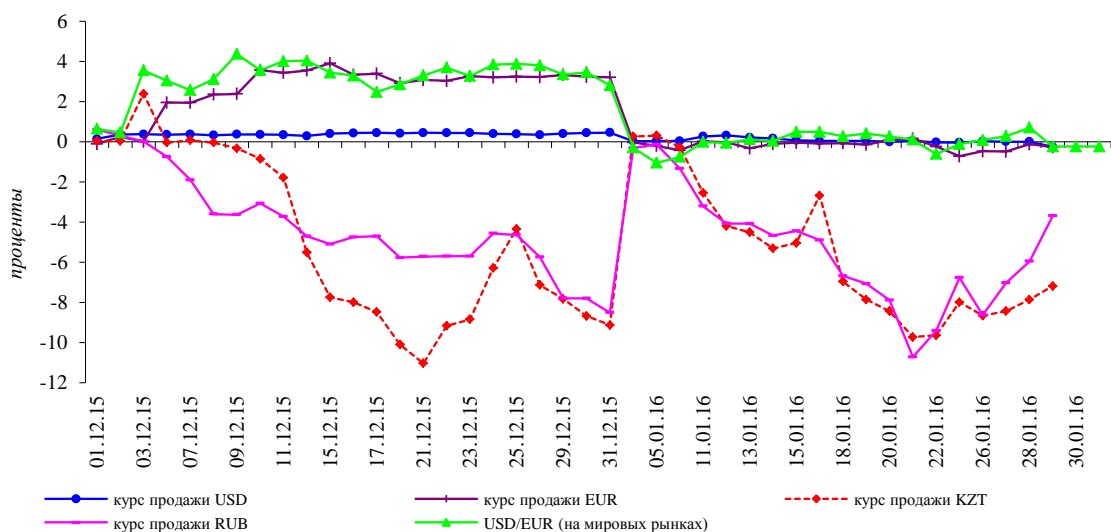
3-график. Коммерциялык банктарда нак эмес жана нак доллардын сатуу курстарынын динамикасы



4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы



5-график. Алмашуу бюролорунда негизги валюталардын жана АКШ долларынын курсунун өзгөрүү арымдарынын динамикасы



1-таблица. Операциялардың түрлері бойынша чет өлке валютасын сатып алуу жана сатуу көлемү (сом)

млн сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардың көлемү	Комм. банктардың нақталай эмес		Комм. банктардың нақталай		Алмаштыруу бюролордун нақталай операциялары		
		Операциялардың көлемү	Үлүш (%)	Операциялардың көлемү	Үлүш (%)	Операциялардың көлемү	Үлүш (%)	
2015	01	22 246,6	4 889,3	22,0	11 257,6	50,6	6 099,8	27,4
	02	36 137,0	11 550,7	32,0	15 130,3	41,9	9 456,0	26,2
	03	39 131,7	9 733,8	24,9	18 263,6	46,7	11 134,3	28,5
	04	39 693,9	7 998,4	20,2	20 092,9	50,6	11 602,6	29,2
	05	36 923,8	7 334,7	19,9	18 561,5	50,3	11 027,7	29,9
	06	39 196,4	5 348,2	13,6	21 241,9	54,2	12 606,2	32,2
	07	41 634,9	5 519,9	13,3	21 948,0	52,7	14 167,0	34,0
	08	39 887,6	3 895,1	9,8	20 448,9	51,3	15 543,6	39,0
	09	40 207,2	8 320,9	20,7	20 069,4	49,9	11 816,9	29,4
	10	36 510,4	5 802,9	15,9	18 347,3	50,3	12 360,1	33,9
	11	40 143,6	10 092,7	25,1	18 153,4	45,2	11 897,5	29,6
	12	39 459,8	11 371,5	28,8	17 816,2	45,2	10 272,0	26,0
2016	01	28 883,0	9 561,2	33,1	12 989,0	45,0	6 332,7	21,9

2-таблица. Валюталар бойынша чет өлке валютасын сатып алуу жана сатуу көлемү (сомдук эквивалент)

млн сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардың көлемү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар		
		көлем	үлүш	көлем	үлүш	көлем	үлүш	көлем	үлүш	көлем	үлүш	
2015	01	22 246,6	15 365,7	69,1	629,3	2,8	4 697,4	21,1	1 546,6	7,0	7,6	0,0
	02	36 137,0	25 492,6	70,5	1 292,0	3,6	6 760,8	18,7	2 582,1	7,2	9,5	0,0
	03	39 131,7	25 419,2	65,0	1 946,7	5,0	9 350,8	23,9	2 408,0	6,2	6,9	0,0
	04	39 693,9	24 057,8	60,6	3 274,5	8,3	9 217,3	23,2	3 131,5	7,9	12,8	0,0
	05	36 923,8	23 192,5	62,8	804,1	2,2	10 582,7	28,7	2 338,8	6,3	5,8	0,0
	06	39 196,4	23 554,4	60,1	796,4	2,0	11 914,5	30,4	2 919,6	7,5	11,6	0,0
	07	41 634,9	25 794,8	62,0	918,3	2,2	10 912,2	26,2	4 001,0	9,6	8,7	0,0
	08	39 887,6	24 745,9	62,0	1 189,4	3,0	9 606,4	24,1	4 334,7	10,9	11,1	0,0
	09	40 207,2	27 132,2	67,5	881,3	2,2	10 603,2	26,4	1 579,8	3,9	10,8	0,0
	10	36 510,4	23 227,8	63,6	935,4	2,6	10 251,8	28,1	2 087,3	5,7	8,1	0,0
	11	40 143,6	26 486,8	66,0	1 800,3	4,5	10 904,1	27,2	943,7	2,4	8,8	0,0
	12	39 459,8	27 773,3	70,4	1 671,4	4,2	9 152,8	23,2	853,2	2,2	9,0	0,0
2016	01	28 883,0	21 810,2	75,5	1 118,8	3,9	5 575,1	19,3	372,2	1,3	6,7	0,0

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	
2015	01	59,8100	67,8395	0,8677	0,3243	1,6%	-5,4%	-17,1%	0,4%
	02	61,2914	68,7414	1,0003	0,3312	2,5%	1,3%	15,3%	2,1%
	03	63,8736	69,3731	1,0925	0,3441	4,2%	0,9%	9,2%	3,9%
	04	60,0705	66,1196	1,1618	0,3233	-6,0%	-4,7%	6,3%	-6,0%
	05	58,1472	63,7119	1,0977	0,3127	-3,2%	-3,6%	-5,5%	-3,3%
	06	62,0788	69,0223	1,1181	0,3334	6,8%	8,3%	1,9%	6,6%
	07	61,0213	66,9343	1,0344	0,3255	-1,7%	-3,0%	-7,5%	-2,4%
	08	65,0953	73,4991	0,9792	0,2739	6,7%	9,8%	-5,3%	-15,9%
	09	68,8359	77,2924	1,0392	0,2546	5,7%	5,2%	6,1%	-7,0%
	10	69,6980	76,7131	1,0827	0,2497	1,3%	-0,7%	4,2%	-1,9%
	11	75,9000	80,5792	1,1458	0,2471	8,9%	5,0%	5,8%	-1,0%
	12	75,8993	83,0073	1,0414	0,2236	0,0%	3,0%	-9,1%	-9,5%
2016	01	75,8826	82,6665	1,0094	0,2078	0,0%	-0,4%	-3,1%	-7,1%

4-таблица. Алмашуу биролорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Бир ай ичиндеги орточо марка				Валюталарды сатуу курсунун орточо				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	
2015	01	0,2%	0,8%	1,2%	0,2%	0,1%	0,4%	0,2%	2,0%	-4,0%	-12,8%	1,8%	
	02	0,2%	0,5%	0,5%	0,3%	0,1%	0,2%	0,9%	0,1%	1,5%	0,6%	13,2%	1,4%
	03	0,2%	0,6%	0,7%	0,4%	0,2%	0,4%	0,7%	0,2%	4,4%	0,5%	10,9%	4,2%
	04	0,2%	0,8%	0,5%	0,4%	0,1%	0,4%	1,3%	0,3%	-7,4%	-5,3%	3,7%	-7,6%
	05	0,2%	0,6%	0,6%	0,3%	0,1%	0,4%	0,7%	0,2%	-1,7%	-2,7%	-2,7%	-1,4%
	06	0,2%	0,6%	0,4%	0,4%	0,2%	0,3%	0,8%	0,2%	6,6%	8,0%	-0,5%	6,2%
	07	0,2%	0,6%	0,4%	0,5%	0,1%	0,3%	0,6%	0,2%	-1,2%	-2,8%	-8,5%	-2,0%
	08	0,3%	0,7%	0,4%	1,0%	0,6%	0,3%	0,5%	0,7%	4,7%	7,2%	-5,5%	-17,5%
	09	0,3%	0,8%	0,4%	1,4%	0,4%	0,5%	0,6%	1,0%	6,9%	7,0%	8,1%	-5,7%
	10	0,2%	0,6%	0,4%	0,7%	0,1%	0,2%	0,8%	0,3%	1,5%	-0,4%	12,5%	-7,7%
	11	0,3%	0,5%	0,3%	1,2%	0,3%	0,3%	0,5%	0,8%	8,4%	4,6%	4,3%	-0,7%
	12	0,3%	0,5%	0,5%	1,4%	0,0%	0,1%	0,3%	0,8%	0,5%	3,2%	-8,5%	-9,1%
2016	01	0,3%	0,6%	0,6%	1,9%	0,0%	0,1%	0,8%	0,7%	-0,3%	-0,3%	-3,7%	-7,2%